

KJAK

Greining av løgtingsvalinum

Lasse Klein

Síðani Føroyar bleiv eitt valdømi er greitt, at torført var at ímynda sær, hvussu atkvøðurnar fóru at fella landafrøðiliga. Men nú ber ivaleyst til at gera ávegis niðurstøður.

Hyggja vit eftir úrslitinum frá løgtingsvalinum 31. august 2019 sæst annars, at 16 av teimum 33 tingfólkunum hava fastan bústað í Tórshavnar- og Streymoyarøkinum:

A, Fólakflokkurin **1** av 8 tingfólkum

B, Sambandsflokkurin **3** av 7 tingfólkum
C, Javnaðarflokkurin **4** av 7 tingfólkum
D, Sjálvstýri **0** av 1 tingfólkið
E, Tjóðveldi, **5** av 6 tingfólkum
F, Framsókn **2** av 2 tingfólkum
H, Miðflokkurin **1** av 2 tingfólkum.
 Tórshavnar- og Streymoyarøkið resta “bara” **eitt** (1) tingfólk fyri at hava reinan meiriluta á Føroya Løgtingi. Soleiðis er støðan í dag.

Eysturoyggin dýrastu tingfólkini

Í mun til tey sum høvdu rætt at velja á løgtingsvalinum 2019 var Eysturoyggin ringast fyri, og kostaði hvørt tingfólk 1.382 atkvøður pr. tingfólk í mun til tey sum høvdu valrætt.

Í Suðuroynni kostaðu tey 5 tingfólkini 704 atkvøður pr. tingfólk, og tey 3 tingfólkini í Vágaøkinum 784 atkvøður pr.

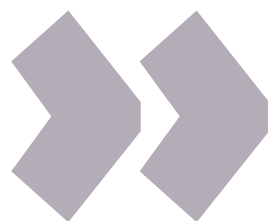
tingfólk. Sandoyarøkið fekk ongan tinglim valdan við 969 av teimum sum høvdu valrætt.

Eysturoyggin: nógvar atkvøður til onnur økir

Í Eysturoynni høvdu 8.297 eysturoyingar valrætt. 7.462 gjørdur brúk av hesum valrætti, men staðfestast kann, at 2.925 av veljaranum í Eysturoynni valdu at geva sína atkvøðu til valevnir uttanfyri Eysturoynna.

Hetta svarar til at **40,2%** av eysturoyingum ikki atkvøddu fyri valevnum búsitandi í Eysturoynni.

Nógv tær flestu atkvøðurnar vóru latnar til valevnir í Tórshavnar- og Streymoyarøkinum (1.845), og til valevnir í Norðoyggjum (572). Hini økini: Vágar, Sandoy og Suðuroy fingi eisini lutfalsliga nógvar atkvøður úr Eysturoynni (512).

Nógv tær flestu atkvøðurnar vóru latnar til valevnir í Tórshavnar- og Streymoyarøkinum (1.845), og til valevnir í Norðoyggjum (572).

Hvør fær gagn av skipanini?

Soleiðis sum støðan í dag er, fáa trý økir størsta gagn av verandi valskipan í mun til tey sum hava valrætt, tað eru Tórshavnar- og Streymoyarøki, Norðoyggjar og Suðuroyggin.

Tað tykist sum um at lokalu áhugamálini víga meira enn áhugamálini hjá flokkunum.

Vit síggja tað eisini greitt tá figgarligar játtanir skulu raðfestast í almenna geiranum. Játtanir til almenna geiran, fella fyrst og fremst í Streymoyarøkinum, Norðoyggjum og Suðuroy, meðan hini økini eru eftirbátar á so at siga á øllum økjum tá tað snýr seg um almennar figgarligar játtanar.

Síðani Føroyar blivu skipaðar sum eitt valdømi hevur gongdin verði áleið hin sama, og trupult er at síggja hvussu hendan myndin kann verða broytt.

Tað er ein trupulleiki at skúlin er í Suðuroy

Bergun Kass,
Tórshavnar Býráð

Viðmerkingar til borgarstjóran í Tórshavnar kommunu og onnur, um heilsufakligu útbúgvingina, heilsuhjálpari og heilsurøktari.

Tað eru røddir frammi um at endurskoða útbúgvingina, -tí taki eg fult undir við. Borgarstjórin og fakfelag hava umrøtt hesa ætlan jaliga, men gera annars ikki viðmerkingar til staðsetingina og leggja heldur ikki upp til broytingar á hesum økinum.

Sjálv haldi eg, at vit ikki kunnu umrøða útbúgvingina, uttan at umrøða staðsetingina samstundis.

Sum politikarar hava vit m.a. ta uppgávu at skipa almenna tænastustigið, vegna tey fólkini, ið vit umboða. Í hesum føri umboði eg tey eldru og eri forkvinna í Eldra-

nevndini í Tórshavnar kommunu.

Eg kann beinan vegin staðfesta tørvin á útbúgving hjá starvsfólki innan eldraøkið. Ikki tí at verandi starvsfólk ikki gera eitt gott arbeiði, men tí at fakligheitin eigur at styrkjast, av so nógvum orsökum.

Eg staðfesti eisini, at staðsetingin av Heilsuskúlanum í Suðuroy, hevur havt beinleiðis ávirkan á, at so fá í okkara øki, tóku hesa útbúgving.

Fyri at undirstrika hetta vil eg vísa á, at í Suðuroy hava øll starvsfólkini á eldraøkinum heilsufakligar útbúgvingar, meðan tað hjá okkum bara er sløk helvtin av starvsfólkunum, sum hevur tilsvarandi útbúgvingar. Eisini er miðalaldurin á útbúnum starvsfólki

sunnanfjørðs, nakað væl lægri enn miðalaldurin á útbúnum starvsfólki norðanfjørðs.

Samanumtikið, kann ein siga, at staðsetingin av Heilsuskúlanum í Suðri hevur ført við sær, at okkara øki hevur nógv minni fakligheit og nakað væl hægri miðalaldur, enn vit høvdu havt, um skúlin lá nærri miðstaðarøkinum.

Eg gjørdi beinanvegin í 2017, vart við henda trupulleika og heitti á landsmyndugleikan um at endurskoða skúlatilboðið, við hesum skeivleika fyri eyga. Landsmyndugleikin lat ikki við seg koma.

Vit høvdu eisini yniski um at gera eina ‘undirdeild’ ella ein flokk av næmingum, ið kundi tikið partar av útbúgvingini norðanfjørðs, men henda um-

inum.

Men vit vilja ikki gevast á hondum, tí eldraøkið er eitt sera stórt vælferðarøki og eigur at hava fulla og skynsama raðfesting, eisini norðanfjørðs.

Tí hevur umsitingin í Tórshavnar kommunu arbeitt við øðrum tankum og tað nýggjasta er at gera eina útbúgving, sum beinleiðis vendir sær til eldraøkið, og fundur hevur verið við Mentamálaráðið um hetta.

Uppskotið er, at ein kann fara í læru á eldraøkinum og at útbúgvingin innan eldrarøkt verður at líkna við aðrar yrkisútbúgvingar, eitt nú handverksútbúgvingar, har ein er í læru við lön og tekur útbúgvingina samstundis.

Hetta hevði knýtt einstaka næmingin nærri til starvsøkið

og stovnar, og sum kommunur høvdu vit havt betri útlit fyri, at næmingurin varð verandi í starvi, tá lærutiðin var liðug. Somuleiðis høvdu vit helst eisini fingið fleiri fólk at fara undir útbúgvingina.

Eldraútbúgvingin skal eisini verða soleiðis hátta, at ein kann byggja víðari á hana, sjúkrarøkt aftaná eldrarøkt, sum dømi.

Men vit koma ikki uttan um staðsetingina og vit eiga at taka hædd fyri, hvussu vit landafrøðiliga verða samantvinna – og lata skúlan liggja, har høgligast verður fyri flest møgulig. Hetta verður ein fyrirtreyt fyri, at skattafíggjaða útbúgvingin tæmir røttum endamáli í mestan mun.

